

Kvalitetsrapport Förskola

Läsåret 2016/2017

Förskolan Jaktstigen

Förskolechef; Eva Byhlin/Therese Johansson

Det svenska skolsystemet, förskolan, grundskolan, grundsärskolan, fritidshem, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och den kommunala vuxenutbildningens olika delar regleras av skolagen (2010:800) och av diverse förordningar.

Utöver det kan kommunen som skolans huvudman sätta egna mål för skolan vilka i Hedemora Kommuns finns i verksamhetsplanen (mål och budgetplan 2016)

Innehåll

1. Förskolechefens sammanfattning.....	2
2. Beskrivning av verksamheten	3
3. Uppföljning av åtgärder enligt kvalitetsrapport hösten 2016.....	3
4. Det systematiska kvalitetsarbetet	4
5. Året i verksamheten	4
6. Lednings och utvecklingsarbete.....	5
7. Normer, värden och trygghet	6
8. Utveckling och lärande	8
9. Specialpedagogiskt stöd i förskolan.....	11
10. Barns Inflytande	12
11. Hem och förskola	13
12. Samverkan med förskoleklassen, skola och fritidshemmet	14
13. Personal och arbetsmiljö	15
14. Ekonomi	17
15. Prioriterade förbättringsområden för läsåret 2017/2018	18

1. Förskolechefens sammanfattning

Svar:

Nästan en halv miljon barn går i förskolan i Sverige. Det innebär att 83% av landets 1–5 åringar deltar i förskolans verksamhet varav 76% i åldersgruppen 1–3 år och 94% i åldersgruppen 4–5 år. När det görs enkäter nationellt om vilket förtroende människor har för olika samhällsinstanser, så hamnar förskolan alltid högt upp på listan. Hedemora kommun är inte ett undantag. Vi kan utläsa ur enkäten att vårdnadshavarna upplever sina barns vistelse på förskolan som trygg (9,3/10), men vi har utmaningar även i Hedemora där vårdnadshavarna upplever att vi har en bit att gå vad det gäller anpassningar efter barnets behov (7,5/10). Ett arbete där vi ställs inför både svårigheter och utmaningar som utvecklar oss och barnen. Vi vet vilka utmaningar vi har och vi är bredda att anta dessa utmaningar. Jag är både stolt och glad över våra fantastiska pedagoger/lärare som vi har anställda inom vår organisation. Pedagoger/ lärare som tänder stjärneögon varje dag, väcker nyfikenhet och utvecklar Hedemora kommuns förskolor i samklang med att de lägger grunden för morgondagens vuxna.

Förskolan Smultronstället flyttade till hösten -16 in i nyrenoverade lokaler. Under vårterminen -17, i samband med att den nya förskolechefsorganisationen sattes, fick Smultronstället en ny förskolechef. Förskolan är en av kommunens mindre enheter vilket gör att den generellt sett alltid är beroende av vikarier om någon pedagog är frånvarande. Dock är de mindre förskolorna till fördel för barnen, där det inte behöver bli för många relationer för barnen att förhålla sig till.

2. Beskrivning av verksamheten

En kort presentation av förskolan. Beskriv kortfattat organisation: ledning, pedagoger, arbetslag etc.

Svar: Förskolan Jaktstigen 21 ligger i Västerby. Det är en förskola med 22 barn och 4 pedagoger. Barnen är uppdelade i två åldersgrupper på fm. och på em. i blandade åldrar. Maten lagas i ett centralkök som ligger i Vasaskolan i centrala Hedemora. Förskolechefen som ansvarar för Jaktstigen 21 har också haft ansvar för ytterligare tre förskolor under hösten och två under våren.

Grundfakta

	2016 vt	2016 ht	2017 vt
Antal barn i förskolan 15 oktober och 15 maj	20	16	23
Antal avdelningar	2	2	2
Antal barn med annat modersmål	1	2	2
Födelseår, barn i följande åldrar 15/10, 15/5			
2010	11	0	0
2011	4	1	1
2012	2	3	3
2013	1	2	3
2014	0	5	4
2015	0	5	11
2016	0	0	1

3. Uppföljning av åtgärder enligt kvalitetsrapport hösten 2016

Redovisa och utvärdera hur ni arbetat med de förbättringsområden ni identifierade i förra kvalitetsredovisningen.

Svar:

Pedagogiska dokumentationen i Kvalarbetet ”Förskola i hållbar framtid” projekt som kommer att pågå i 3 år.

Under hela året har en dokumentationsväg funnits. Den har förändrats med projektet. Dokumentationer har satts upp allt eftersom. Barnen har haft tillgång till bilder, text och alster. Varannan vecka på grupplaneringarna har pedagogerna använt sig av sina dokumentationer som underlag för diskussioner. Dokumentationerna har legat till grund för kommande veckors planering. Målet har varit att en gång i veckan visa bilder och filmer från föregående veckas arbete för barnen på Touch Tv.

Att låta dokumentationer ligga till grund för vår planering har gett en mer effektiv planering. Vi är mer fokuserade under själva planeringen. Alla pedagoger har fokus på det vi ska göra, alla är delaktiga och bidrar till att verksamheten ska utvecklas. Det har gett en bättre verksamhet för barnen då det vi gör utgår från deras intressen och behov.

Utbildning i den språkliga medvetenheten TRAS (observation av språk i dagligt samspel)

Samtliga tillsvidareanställda pedagoger har deltagit i utbildningen TRAS. Utbildningen genomfördes under tre träffar. Arbetet med att använda TRAS har påbörjats. På våra möten använder vi trasschemat som underlag för diskussion och det är en hjälp för den pedagogiska planeringen. En pedagog deltar i språknätverket. Vi använder det vi ser i TRAS observationerna i planeringen av verksamheten för att tillgodose barnens behov. Vid utvecklingssamtalet använder vi innehållet i TRAS observationerna i samtalet med vårdnadshavarna.

Utveckla utegårdarna

Förskolegården har börjat förändras, med enkla medel har rum i uterummet skapats. Ett ritbord/arbetsbord finns, en vattentunna finns där barnen själva kan hämta vatten och en gammal båt som lockar till lek. Utanför gården finns en skog som vi besöker minst en gång i veckan. Material som finns i skogen tas också in på förskolegården och används i arbetet inne. Vi låter barnen hämta material i skogen, efter årstiderna och de får använda det i lek och skapande inne. Barnen undersöker det intagna materialet med webbagg. Till gården har vi också hämtat material bl.a bär, pinnar och stubbar.

4. Det systematiska kvalitetsarbetet

Redovisa enhetens systematiska kvalitetsarbete bedrivits. Hur involveras personal, elever och vårdnadshavare? Hur dokumenteras arbetet? Ge några exempel på uppföljningar och pågående utvecklingsarbete.

Svar:

Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs genom:

Enkäter till vårdnadshavare och personal. Dokumentation avdelningsvis i PowerPoints. Kvalitetsarbetet 2016/17 har lyfts på APT-träffar. Vi har ett aktivt arbete kring förskolans Trygghetsplan. Återkoppling av dokumentation och reflektion tillsammans med barnen är ett pågående utvecklingsarbete.

5. Året i verksamheten

Beskriv kortfattat hur ni har organiserat verksamheten

Redogör för viktiga händelser (utöver det som beskrivs i kap. 4 "Det systematiska kvalitetsarbetet") som haft betydelse för måluppfyllelse och utveckling. Beskriv mer ingående för något/några av de teman, studiebesök eller andra aktiviteter som är typiska för hur ni arbetar i verksamheten eller på annat vis haft betydelse för förskolan under året. Använd dokumentationen som stöd. Tillsyn av Skolinspektionen eller annan myndighet ska redovisas.

Svar:

Arbetslaget på förskolan var från hösten helt nytt. En pedagog började på en annan förskola, en började som förskolechef och en har varit föräldraledig. En stor grupp barn började förskoleklass så under hösten skolades många yngre barn in. Både barn och pedagoger fick lära känna varandra och miljön.

Under sökfasen såg vi att barnen var fascinerade av ljus. De använde ficklampor och ljusbord. Barnen var intresserade av ljusets rörelse. De förde ficklamporna fram och tillbaka. De lyste på olika material. Vi pedagoger tänkte att barnen undersökte vilka material som släpper igenom ljus och vilka som inte gör det. För att utmana barnen att undersöka vidare tillförde vi olika material både transparenta och de som inte är transparenta. Vårt projekt för året blev "Hur jag påverkar ljuset och hur ljuset påverkar mig". Barnen har varit uppdelade i två projektgrupper. Båda grupperna har arbetat med ljus, men projekten har tagit olika vägar. För att undersöka ljuset har vi använt oss av många olika tekniska hjälpmedel som Touch Tv, overhead, projektor, ljusbord, ficklampor och mycket estetiskmaterial som tex. tuschpennor, lera, sjalar och vattenfärg. Ju mer vi arbetade med ljus ju mer intresserade blev barnen av skuggor och transparens. Det blev vår fördjupning under våren.

Barns reflektion var:

"En skugga är när något är i vägen"

Vi kopplar vårt projekt till temat "Förskola för hållbar utveckling" genom att vi behöver ljus för att leva, växa och må bra. Solljus- energi.

Vårdnadshavarna och pedagoger har svarat på skolverkets enkät.

6. Lednings och utvecklingsarbete

Lag och förordning I skollagen står det att förskolechefen särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas samt att förskolechefen ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Redovisa hur organisationen är utformad. Om du uppdragit åt andra anställda att fullgöra enskilda ledningsuppgifter, redovisa till vem och vilka uppgifter det avser. Hur försäkras du om att den/de du överlämnat ledningsuppgifter till har kompetens och erfarenhet att fullgöra dessa?

Svar:

Förskolan leds av förskolechef övrig rollfördelning följer läroplan samt skollag. Kommunen har sedan 2015 3 st pedagogistor/pedagogiska utvecklare. Under verksamhetsåret har några förskolor, helt eller delvis, inte haft någon pedagogista/pedagogisk utvecklare. Även om Jaktstigen 21 har en utbildad pedagogista i arbetslaget, har ingen tid för uppdraget avsatts det gångna året, men kommer att göras från ht-17. Pedagogistorna träffar förskolecheferna en gång i månaden för att diskutera uppdraget och vad som händer på de olika förskolorna. Pedagogistorna arbetar tillsammans med pedagogerna med läroplanens olika områden. Varje läroplansområde beskrivs med mål, process, resultat, analys och förbättringsområden. Under verksamhetsåret har

förskolechefen tagit del av det skrivna i Powerpointen, som sammanställs efter året i kvalitetsrapporten. Vårnadsavdelningarna och pedagoger har svarat på skolverkets enkät. På förskolans pedagogiska utvecklingstid diskuteras bl.a. vad barnen har utvecklat under arbetet med projekten.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

I pedagogenkäten för Jaktstigen 21 redovisas endast ett indexresultat under varje område ej invid varje påstående, då pedagogerna inte är tillräckligt många på enheten. Jaktstigen resultatindex under området "Förskolechefens insyn" visar 7,4 medan samtlig pedagogisk personal har ett index på 6,6 och Hedemoras förskolor 6,8. Jaktstigen ligger alltså över dessa, även om det finns något att jobba med inom detta område. Det är svårt att skapa sig en mer precis uppfattning av vad pedagogerna tycker inom området då detta inte är presenterat i enkäten. Ser man till vad samtlig pedagogisk personal har för resultat under de valda påståendena i enkäten anser pedagogerna att förskolechefen inte speciellt ofta är närvarande i barngruppen (5,3/10). Dock anser pedagogerna att förskolechefen känner till verksamhetens arbetssätt ganska bra (7,6/10) och att förskolechefen ganska bra vet vilka utmaningar personalen står inför (7,0/10). Enkäten visar också att pedagogerna på Jaktstigen 21 upplever att de kan påverka verksamheten och att de är betydelsefulla på arbetsplatsen, samt att de kan lyfta problem på sin arbetsplats med förskolechefen (index 8,7/10). Pedagogerna på Jaktstigen 21 är däremot något mindre nöjda under barngruppsområdet i enkäten där de landar på ett index på 7,8/10.

Under verksamhetsåret ht16/vt17 har en ny organisation satts med en ny förskolechef. Detta för att minska antalet medarbetare per förskolechef för att kunna skapa bättre relationer medarbetare-förskolechef emellan samt få en bättre inblick i verksamheterna och på så sätt bättre kunna stötta både medarbetare och verksamhet

7. Normer, värden och trygghet

Lag och förordning: Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar upplever trivsel och trygghet i vår verksamhet.

Redovisa situationen på förskolan utifrån ett värdegrundsperspektiv när det gäller relationen mellan barn och mellan personal och barn samt eventuell förekomst av kränkande behandling.

Svar: Se Jaktstigen Trygghetsplan 2016/2017

Pedagogerna är inlyssnande och tar hänsyn till barnens behov och önskemål. Pedagogerna är öppna för förändringar och olikheter för att se till barnens trygghet och välbefinnande. Barnen kan själva tala om vilka behov de har för pedagogerna genom att verbalt berätta eller genom att pedagogerna kan tolka barnens kroppsspråk. Under hösten kunde vi se att de äldre nya barnen hade lite svårt att komma in i gruppen. De barn som gått på förskolan länge hade tight relation och svårt att släppa in de nya barnen. Pedagogerna behövde hjälpa de in i gruppen. Vi hade många samarbetsövningar och vi delade barngruppen i olika konstellationer vid aktiviteter för att barnen skulle få möjlighet att lära känna varandra bättre. Inga fall av kränkande behandling har förekommit.

Två gånger per termin ser förskole pedagogerna över den fysiska miljön för att upptäcka vart förekomsten av kränkande behandling eventuellt kan förekomma. De plaster som upptäckts är plaster som inte kan byggas bort men pedagogerna är medvetna om dem och närvarande.

Redovisa förskolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn avseende kontinuerliga insatser och specifika insatser under pågående verksamhetsår.

Svar: Se Jaktstigen *Trygghetsplanen 2016/2017*

I vårdnadshavarenkäten framgår att Jaktstigen tydligt arbetar för att utveckla respekt för varandra (9/10) samt att kränkande behandling inte accepteras (8,9/10). Vårdnadshavarna upplever också att flickor och pojkar ges samma förutsättningar på förskolan (9,7/10). Vårdnadshavarna visar också genom enkätsvaren att barnen trivs på förskolan (9,7/10).

Under verksamhetsåret på arbetsplatsträffar har pedagogerna tagit upp och diskuterat olika områden i Trygghetsplanen/Likabehandlingsplanen. Diskussioner om vad en kränkning är har förts för att få en samsyn i arbetet.

För att förbygga kränkande behandling är pedagogerna närvarande som ser, hör och agerar. Pedagogerna sprider sig i huset och ute på gården för att upptäcka om kränkningar förekommer.

Under hösten hade pedagogerna en samling där de pratade med barnen om trygghetsplanen. De berättade att den finns och på ett enkelt sätt vad som står i den. Barnen kunde ge flera exempel på hur vi ska vara mot varandra:

"Fråga om någon vill vara med och leka"

"Säga att det går bra om någon frågar om de får vara med och leka"

"Hjälpa en kompis om de behöver hjälp"

Under våren har pedagogerna gjort en barnintervju med 3-5 åringarna om trygghet och trivsel på förskolan.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

Barnintervjun, vårdnadshavarenkäten och pedagogenkäten visar att Jaktstigen 21 har ett bra värdegrundsarbete där både barn och vårdnadshavare känner sig trygga.

Pedagogenkäten visar att pedagogerna har samma värdegrund, inte tillåter kränkande behandling, arbetar med tolerans för olikhet och ett respektfullt sätt. Enkäten visar också på ett stort jämställhetsarbete, som ger flickor och pojkar samma förutsättningar och utrymme i verksamheten.

I barnintervjun säger alla barn att de har någon att leka med och att de trivs på förskolan. De känner att de kan vara med och påverka verksamheten och att det inte finns några fysiska ställen där barnen inte vill vara.

Förbättringsområden:

Fortsätta diskutera ”Vad är en kränkning?” för att få ett gemensamt synsätt i arbetslaget. Diskutera begreppet på våra APT.

Få vårdnadshavare mer delaktiga i arbetet med Trygghetsplanen
Vårdnadshavare ska ge mer konkreta synpunkter på Trygghetsplanen.
Ge vårdnadshavare en specifik frågeställning inför utvecklingssamtalen höst och vår.

Vidga medvetenheten i arbetet med könsroller
Motverka stereotypa könsroller.
Diskutera i arbetslaget.
Erbjuda alla barn möjligheten att delta i det som förekommer på förskolan oavsett kön eller aktivitet. Pedagogerna köper in litteratur som motverkar stereotypa könsroller.

8. Utveckling och lärande

Lag och förordning: Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Verksamheten ska vidare bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. Den ska utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar i förskolan ökar sin nyfikenhet och sitt lärande genom lek i en stimulerande miljö

Förskolan ska stärka alla flickor och pojkar att utveckla sitt modersmål och sin kulturella identitet.

Redovisa förskolans resultat utifrån uppdraget att erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Svar:

Förskolan arbetar med ”utveckling och lärande” utifrån ett projektinriktat arbetssätt där observationer har legat till grund för att identifiera var barngruppens fokus ligger. Reflektion och dokumentation är viktiga verktyg för pedagogerna i denna process. Att få fatt på det som intresserar barnen genom att observera dem, både enskilt och i grupp. Pedagogerna på Jaktstigen 21 låter barnen göra egna ställningstaganden och forska vidare vilket de ser skapar intresserade och nyfikna barn.

Redovisa förskolans resultat utifrån uppdraget att stimulera och utmana barnets utveckling och lärande.

Svar:

Jaktstigen 21 har under verksamhetsåret arbetat med Förskola för hållbar utveckling. Projektet handlar om ”Hur jag påverkar ljuset och hur ljuset påverkar mig”. Barnen har under hela dagen tillgång till olika material för att utforska ljuset. Nytt material som verkligen fångade barnens intressen var ficklampor. De har gett barnen möjlighet att undersöka begrepp för riktning, vinkel, portioner och rörelse. Barnen har provat att lysa på olika saker och då upptäckt att ljuskäglan kan vara stor eller liten beroende på hur nära de lyser på saker. De yngre barnen har utifrån estetiska ämnen undersökt olika ljusfenomen. De har med hjälp av projektor, ljusbord och lampor undersökt hur de kan påverka ljuset. Under hela projektåret har vi valt att ha tecknandet som ett första språk i projektet. Att få använda pennan och forma symboler är ett första steg i skrivutvecklingen. Barnen har fått ett större ordförråd. Pedagogerna samtalar mycket med barnen under görandet. De benämner och bekräftar det barnen gör och säger. Barnen söker mycket kontakt med varandra. De pratar verbalt, genom kroppsspråk och genom materialet. De yngre barnen har erbjudits aktiviteter där det varit stora, långa papper ut lagt på golvet och upp på väggen. Barnen tar in riktning, vinkel, proportioner och rörelse med hela kroppen. De ligger, kryper och går när de ritat på papperet. Hela tiden när barnen deltar i aktiviteterna så är pedagogerna där och sätter ord på det de gör. De har pratat om långt, många, högt, innanför och på papperet. De äldre barnen har arbetat med transparens. De har undersökt vilka material som ljuset kan tränga igenom. På ljusbordet har barnen undersökt löv. De har sett hur ljuset hjälper dem att se ådringar och linjer på löven. Med hjälp av ljusbord, plastfickor och färg har de arbetat med att undersöka vad som händer när färger blandas.

”Röd och gul. Det blir lava”

Barnen har odlat under våren. Vissa fröer såddes i mörker, vissa fick stå i fönstren med ljus och några såddes i genomskinligt CD-fodral. Barnen har följt utvecklingen och sett att fröet behöver ljus och vatten.

Kommunens förskolor arbetar med materialet TRAS för att identifiera ev. områden i barnens språkutveckling förskolan behöver jobba mer fokuserat med. Materialet hjälper pedagogerna att få en överblick över barngruppens språkutveckling.

Genom vårdnadshavarenkäten ser vi att vårdnadshavarna är nöjda med hur förskolan erbjuder en stimulerande miljö och väcker barnens nyfikenhet samt att barnen lär sig mycket på förskolan (9/10).

Redovisa hur förskolan tar reda på barns olika förutsättningar och behov och tar hänsyn till dessa vid organisering och planering inom förskolan.

Svar:

Två gånger per år erbjuds vårdnadshavarna att komma till förskolan och prata om det egna barnets utveckling tillsammans med förskollärarna. På förskolan träffar vårdnadshavare personal varje dag vilket skapar bra förutsättningar för dialog om barnet. Förskolan arbetar med pedagogisk dokumentation. Pedagogerna gör observationer av barngruppen varje vecka. På planeringar analyserar pedagogerna vad de sett och gör en planering utifrån det. På utvecklingssamtalet på hösten gör pedagoger och vårdnadshavare en undersökning av barnens intressen.

Redovisa hur du säkerställer att förskolan stimulerar barnens utveckling och lärande.

Svar:

Utifrån våra observationer och analyser utvecklar vi verksamheten. Detta för att säkerställa att vi gör rätt åtgärder för att främja utveckling och lärande. Vi tar stor hänsyn till vårdnadshavarnas kunskap om det egna barnet och dess behov. Vi har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavarna.

Redovisa hur du säkerställer att förskolan erbjuder en trygg omsorg.

Svar: Se Jaktstigens *trygghetsplan 2016/2017* samt Vårdnadshavarenkäten ht-16

Genom enkätundersökningar till vårdnadshavare och barnintervjuer samt att vi följer Trygghetsplanen/Likabehandlingsplanen. Vi bedriver även ett arbete inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet för att förskolan ska vara en trygg plats med god arbetsmiljö.

Redovisa hur ni arbetar med barn med annat modersmål än svenska så att de utvecklar sitt modersmål, det svenska språket och sin kulturella identitet. Ge konkreta exempel.

Svar: Kommunens förskolor följer Hedemora kommuns riktlinjer för nyanländas lärande. Förskolorna har en representant som deltar i det mångkulturella nätverket

Redovisa hur förskolan ger ledning och stimulans i barnens lärande och deras personliga utveckling så att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Svar:

Utifrån läroplanens strävansmål, med lyhördhet inför barnens behov och intressen och vårdnadshavarnas kunskap om det egna barnet, och genom vår pedagogiska dokumentation och Trasobservationer utvecklar vi verksamheten på bästa tänkbara sätt.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: Trots att vi var ett nytt arbetslag har vi kommit igång med ett gemensamt arbetssätt. Vi pedagoger tror på arbetssättet och vi kan förmedla det till andra. Vi förmodar att det är en av anledningarna till att vi fått ett högt resultat på vårdnadshavarenkäten. Vi behöver fortsätta utmana varandra som pedagoger i det pedagogiska arbetet och fortsätta ge barnen utmaningar. Vara medveten om hur vi bemöter och fortsätta bemöta vårdnadshavare på ett bra sätt. Vi ska fortsätta låta det ta "tid" vi lämningar och hämtningar så att barn och vårdnadshavare känner sig sedda.

Ett utvecklingsområde är att fortsätta utveckla vår inne- och utemiljö utifrån projektet. Vi vill att man ska få en känsla av vilket projekt som pågår. Skapa mötesplatser där barnen kan mötas och utforska projektarbetet.

9. Specialpedagogiskt stöd i förskolan

Lag och förordning: Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska ges stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Redovisa hur barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola erbjuds detta.

Svar: Se *Rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola*

Redovisa hur förskolan ger föräldrar möjlighet att delta vid utformning av särskilda stödinsatser.

Svar: Se *Rutiner för elevhälsoarbetet i förskola och skola*

Redovisa hur du säkerställer att verksamheten i förskolan utformas så att barn får det särskilda stöd de behöver.

Svar: Pedagogerna anpassar verksamheten utifrån barnet/barnen och får vid behov stöd av specialpedagog från elevhälsan.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

I vårdnadshavarenkäten ser vi att vårdnadshavarna på Jaktstigen upplever att barnen får tillräckligt stöd på förskolan. De upplever också att det är mycket bra personaltäthet på förskolan. De anser inte heller att förskolan har problem med bemanningen.

Kontakten med specialpedagogen har fungerat bra. Vi tar kontakt med henne när vi känner att vi behöver ha stöd. Varje termin gör hon planerade besök i verksamheten där vi kan ta upp det vi behöver lyfta med henne.

10. Barns Inflytande

Lag och förordning: I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

Verksamhetsplansmål: Alla flickor och pojkar upplever att de har inflytande över sin arbetsmiljö och sitt lärande.

Hur säkerställer du barns inflytande i förskolan

Svar:

Barnenkäter

Vårdnadshavarenkäter

Projekterande arbetssätt

Pedagogisk dokumentation

En pedagogisk miljö som är tillgänglig och tillåtande

Reflektion tillsammans med barnen

Reflektion i arbetslaget

Regelbundna pedagog träffar

Utvecklingssamtal

Pedagogerna är med och ser till att allas röst blir hörd. De barn som ännu inte har ett verbalt språk gör sin röst hörd genom kroppsspråk. I samlingen ser pedagogerna till att alla barn får taltid. Pedagogerna är med och fördelar ordet när det behövs. Några barn behöver uppmuntras

att at ordet och några behöver hjälp att dela med dig av ordet till andra. Så ofta som möjligt delas barngruppen i mindre grupper för att alla ska bli hörda och sedda.

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

Jaktstigen har under denna rubrik i vårdnadshavarenkäten ett index på 8,7, vilket är ett bra resultat som visar att vårdnadshavarna är nöjda.

Vi informerar vårdnadshavare om verksamheten via Unikum och på föräldramötet där vi visade verksamheten. Där kan vårdnadshavarna se att barnen har inflytande över verksamheten. Vi behöver bli bättre på att låta barnen ha inflytande över våra dokumentationer och det vi delar via Unikum.

11.Hem och förskola

Lag och förordning: Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Redovisa förskolans klagomålsrutiner samt om och i sådana fall vilja typer av klagomål nu haft under året

Svar: *Se klagomålsrutin.*

Redovisa du säkerställer att förskolans arbete sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Ge exempel på hur vårdnadshavare ges möjlighet att påverka verksamheten.

Svar: *Se klagomålsrutin.*

Enkät till vårdnadshavare.

Vårdnadshavarna har en direktkontakt med personalen varje dag vid lämning och hämtning. Pedagogerna möter upp familjerna när de kommer och de lämnar över barnen vid dagens slut.

Hembesök erbjuds inför inskolning av nya barn.

Föräldraaktiva inskolningar har genomförts. Under inskolningen bygger vi en tillitsfull relation med vårdnadshavarna.

Vårdnadshavare till ny inskolade barn har erbjudits uppföljningssamtal där de kan ge oss feedback och övriga vårdnadshavare har erbjudits utvecklingssamtal, vår och höst.

Unikum används för att vårdnadshavare ska få inblick i verksamheten.

Familjeträffar, träffar där vårdnadshavare och barn deltar, har genomförts under året.

Vi uppmuntrar vårdnadshavare till att delta i verksamheten. Vårdnadshavare är alltid välkomna in!

Jaktstigens vårdnadshavarenkät visar att utvecklingssamtalen håller hög kvalitet (9,6/10). Vårdnadshavarna ger också högt betyg gällande att information sker fortlöpande (9,7/10) och att informationsflödet till och från hemmet tas till vara på förskolan (8/10).

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

Vid inskolning erbjuder vi hembesök för att barnen första gången de träffar oss ska få göra det i en trygg miljö. Vi använder oss av föräldraaktiv inskolning där barnen tillsammans med vårdnadshavare är på förskolan tre dagar mellan 9-14. Vi anpassar tider och dagar efter barnens behov. Vi försöker att den ordinarie verksamheten ska fortsätta i så stor utveckling som möjligt.

Varje termin erbjuds alla vårdnadshavare ett utvecklingssamtal/barn. Genom samtalet får pedagog och vårdnadshavare möjlighet att utbyta information och tillsammans prata om barnets utveckling och behov. Pedagogerna möter även dagligen vårdnadshavarna vilket är gynnsamt för en daglig dialog.

12.Samverkan med förskoleklassen, skola och fritidshemmet

Lag och förordning: Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och

riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. När barnets övergång till de nya verksamheterna närmar sig har förskolan den särskilda uppgiften att finna former för att avrunda och avsluta förskoleperioden. Vid övergången till nya verksamheter ska särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd.

Redovisa hur ni samarbetar med andra förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem.

Svar: *Se rutiner för övergångar och samverkan.*

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

Ett barn har skolats över till förskoleklass. Pedagogerna tog kontakt med lärarna i förskoleklass för att ta reda på hur överlämningar i Västerby fungerar eftersom alla pedagoger var nya. De kom överens med lärarna hur det skulle formuleras i brevet som skulle till vårdnadshavarna. Pedagogerna bestämde att det ska vara vårdnadshavarnas ansvar att skola över barnen, men att förskolan skulle kunna hjälpa till vid behov. Barnet har besökt förskoleklass två gånger var av ett ingick lunch. En pedagog från förskolan har haft ett överlämningssamtal med mottagande pedagog. Där berättades om barnet och förskolans sätt att arbeta. Bland annat uppvisades förskolans projektbok. Hela familjen kändes trygga med inskolningen. Barnet har redan en bror på skolan så de känner redan till skolan.

13. Personal och arbetsmiljö

Arbetsmiljölagen (1977:1160) 1 §

Arbetsmiljölagen säger bland annat att arbetsmiljön ska vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället. Vidare står det att Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende och att arbetstagaren ska ges möjlighet att medverka i utformningen av sin egen arbetssituation samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör det egna arbetet.

Verksamhetsplansmål:

All personal ska uppleva trivsel på sin arbetsplats.

All personal ska erbjudas möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll.

All personal ska ha en kompetens som motsvarar deras anställning.

All personal ska ha ett gemensamt förhållningssätt till eleverna.

Alla medarbetare ska ha kunskap om verksamhetens mål, sin roll och sitt uppdrag.

Varje lärare ska skapa goda förutsättningar för lärandet samt pröva och utveckla nya arbetsmetoder som gynnar flickor och pojkars individuella lärande.

Redovisa hur lagen om registerkontroll vid anställning av personal tillämpas.

Svar: Vi anställer ingen som inte kan uppvisa ett giltigt utdrag ur belastningsregistret. Detta kontrolleras av förskolechef/bemaningsenheten.

Personalstatistik

	2016/2017		
	K	M	To
Antal årsarbetande: totalt (heltid)	4,7		
Antal årsarbetande: förskollärare (heltid)	2,375		
Antal årsarbetande: ledning (heltid)	0,25		
Antal årsarbetande: övriga (heltid)	2,325		
Sjukskrivning (del av heltid)			
Andel lärare med behörighet i de ämnen som de undervisar i (i procent)			
Personalomsättning (i procent)			

Beskriv förskolans systematiska arbetsmiljöarbete, hur det bedrivs och vilka slutsatser som dragits under året.

Svar: Vi följer rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete

Redovisa den kompetensutveckling personalen ges möjlighet till.

Svar:

TRAS

Att förundras i naturen

Sommar symposium

En sagolik utomhuspedagogik

Pedagogista utbildning

Skolforum

Pedagogisk dokumentation

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar:

Under medarbetarsamtalen på hösten ges medarbetare och förskolechef möjlighet att individuellt prata om/diskutera kring medarbetarens arbetssituation. Medarbetaren äger samtalet utifrån samtalsmallen i vilken samtalet dokumenteras.

Jaktstigen 21 har sedan i våras en ny förskolechef.

14. Ekonomi

Verksamhetsplansmål: En långsiktigt hållbar ekonomi genom ekonomisk hushållning. På ett kostnadseffektivt sätt bedriva verksamheten inom budgetram.

Nyckeltal

	2015	2016	2017
Budgetram	2 308 000	2 385 000	2 782 000
Resultat/Prognos (årsbasis)	2 139 000	2 459 000	1 627 000
Differens budget-resultat/prognos	169	-74	

Gör en analys av områdets måluppfyllelse och beskriv eventuella förbättringsåtgärder för nästa läsår.

Svar: En enskild förskola kan ha ett överskott eller underskott som kan balansera upp helheten.

15. Prioriterade förbättringsområden för läsåret 2017/2018

Beskriv de prioriterade förbättringsområdena för nästa läsår. Beskriv också kortfattat vilka aktiviteter som är tänkta för respektive område samt förväntad effekt av dessa samt vilka mål som finns för området och/eller aktiviteterna.

Svar:

- **Utveckla arbetsorganisationen** - Sträva efter att nå Skolverkets allmänna råd för måluppfyllelse i förskolans riktlinjer gällande barngruppsstorlek.
- Fortsätta utveckla vår inne- och utemiljö utifrån projektet. Vi vill att man ska få en känsla av vilket projekt som pågår. Skapa mötesplatser där barnen kan mötas och utforska projektarbetet. Miljön diskuteras vid varje pedagogmöte och APT.
- Låta barnen ha mer inflytande över det som dokumenteras på väggar och visas på Unikum. Avstämning på pedagogmöten och APT.